

ที่ มท ๐๒๐๘.๒/ว ๑๙๗/๒

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒๗/ เมษายน ๒๕๕๕

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการต่อสู้คดีของผู้ว่าราชการจังหวัด

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๒๐๘.๒/	ลงวันที่	เมษายน ๒๕๕๕
๒. สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๒๐๘.๒/	ลงวันที่	เมษายน ๒๕๕๕
๓. สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๒๐๘.๒/	ลงวันที่	เมษายน ๒๕๕๕

ด้วยปัจจุบันมีคดีพิพาทที่ผู้ว่าราชการจังหวัดหลายจังหวัดถูกฟ้องดำเนินคดีปกครอง คดีแพ่ง และคดีอาญาเป็นจำนวนมาก โดยมีสาเหตุจากการที่ผู้ว่าราชการจังหวัดได้ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายในการออกคำสั่งอนุมัติ อนุญาต หรือเพิกถอนใบอนุญาต ฯลฯ หรือการปฏิบัติตามความเห็นของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐอื่นตามกฎหมาย เช่น ความเห็นของกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) ซึ่งผูกพันจังหวัดต้องสั่งตามความเห็นให้เจ้าหน้าที่ของรัฐชดใช้เงินในกรณีความรับผิดทางละเมิด ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ การสั่งให้ข้าราชการออกจากราชการตามความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในกรณีชี้มูลความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ การดำเนินการทางแพ่ง อาญาหรือวินัย ตามความเห็นของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ หรือการสั่งอนุมัติหรืออนุญาตในฐานะราชการส่วนภูมิภาค หรือปฏิบัติราชการแทนส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐอื่นจนเป็นเหตุให้ผู้ว่าราชการจังหวัดถูกฟ้องร้องโดยที่ไม่มีการฟ้องส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐอื่นที่มีความเห็นหรือมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนเหล่านั้นเป็นคู่ความหรือเป็นผู้ถูกฟ้องคดีร่วมด้วยแต่อย่างใด ก่อให้เกิดปัญหาอุปสรรคในการต่อสู้คดี เพราะขาดข้อเท็จจริง พยานหลักฐานและเอกสารต่างๆ ที่ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐอื่นซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องหรือเป็นต้นเหตุแห่งการฟ้องร้องได้จัดทำขึ้นอันเป็นสาระสำคัญทำให้ผู้ว่าราชการจังหวัดผู้ถูกฟ้องคดีไม่อาจต่อสู้คดีได้อย่างเต็มที่และส่งผลกระทบต่อรูปคดีและความเสียหายต่อราชการ

/ กระทรวงมหาดไทย...

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า จังหวัดเป็นราชการส่วนภูมิภาคซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นหัวหน้าส่วนราชการในราชการส่วนภูมิภาคมีหน้าที่กำกับดูแลการปฏิบัติราชการ รวมทั้งได้รับมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐอื่นในจังหวัด เมื่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดตามกฎหมายหรือตามที่ได้รับมอบอำนาจเป็นเหตุให้ถูกฟ้องร้องทั้งคดีแพ่ง คดีอาญา คดีปกครอง หรือถูกดำเนินการทางวินัยต้องต่อสู้คดีโดยลำพังขาดการช่วยเหลือสนับสนุนจากส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐอื่นซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องหรือเป็นต้นเหตุแห่งการฟ้องร้อง ดังนั้น เพื่อมิให้การต่อสู้คดีในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดถูกฟ้องร้องเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะราชการส่วนภูมิภาคหรือได้รับมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐอื่นหรือการปฏิบัติตามความเห็นของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐอื่นตามกฎหมายได้รับผลกระทบเกิดความเสียหาย เนื่องจากขาดข้อมูล ข้อเท็จจริง พยานหลักฐานที่จำเป็นในการต่อสู้คดีและส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐอื่นซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องหรือเป็นต้นเหตุแห่งการฟ้องร้องไม่ได้ถูกฟ้องร้องเป็นคู่ความหรือเป็นผู้ถูกฟ้องด้วย จึงเห็นควรดำเนินการดังนี้

๑. คดีปกครอง คดีแพ่ง หากปรากฏว่ามีการฟ้องคดีด้วยเหตุข้างต้นและสถานะทางคดีเกี่ยวข้องโดยตรงกับส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐอื่นโดยไม่มีกฎหมายจำกัดตติสิทธิไว้ ผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งเป็นผู้ถูกฟ้องคดีย่อมมีสิทธิตามกฎหมายที่จะร้องขอศาลเพื่อหมายเรียกบุคคลภายนอกหรือส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐอื่นที่เกี่ยวข้องกับคดีเข้ามาเป็นผู้ถูกฟ้องคดีร่วมหรือจำเลยร่วมได้ ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๔ ประกอบระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๗๘ หรือตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๗ มาตรา ๕๘ แล้วแต่กรณี

๒. คดีอาญาที่เกิดจากการปฏิบัติราชการตามหน้าที่โดยชอบด้วยกฎหมาย หรือระเบียบแบบแผนของทางราชการ และทางราชการมิได้เป็นผู้กล่าวหาหรือฟ้องคดีนั้นเอง ในชั้นพนักงานสอบสวนหรือในชั้นพิจารณาของศาล ผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งเป็นผู้ถูกกล่าวหาหรือตกเป็นจำเลยแล้วแต่กรณี สามารถร้องขอให้พนักงานสอบสวน หรือศาลพิจารณาออกหมายเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องให้มาให้ถ้อยคำหรือให้จัดส่งพยานเอกสารอันเป็นประโยชน์ และเพิ่มน้ำหนักของคำให้การในการต่อสู้คดีของตนได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๓ มาตรา ๒๒๘ และมาตรา ๒๒๙/๑ ทั้งนี้ ผู้ว่าราชการจังหวัดมีสิทธิขอให้กระทรวงมหาดไทยซึ่งเป็นส่วนราชการเจ้าสังกัดดำเนินการออกหนังสือรับรองเป็นหลักประกันเพื่อนำไปมอบพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือศาลแล้วแต่กรณี ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการช่วยเหลือข้าราชการ หรือลูกจ้างของทางราชการที่ต้องหาคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๒๘ โดยระบุจำนวนวงเงินประกันตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของประธานศาลฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขเกี่ยวกับการเรียกประกันหรือหลักประกันในการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๘

อนึ่ง คดีปกครอง คดีแพ่ง และคดีอาญาที่เกิดจากการปฏิบัติราชการตามหน้าที่โดยชอบด้วยกฎหมาย และทางราชการมิได้เป็นผู้กล่าวหาหรือฟ้องคดีนั้นเอง ผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งเป็นผู้ถูกฟ้องคดีดังกล่าว สามารถมอบอำนาจให้พนักงานอัยการแก้ต่างคดีแทนได้ ตามพระราชบัญญัติองค์กรอัยการและ

พนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๑๔ (๔) ทั้งนี้ กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือแจ้งประสานขอความร่วมมือไปยังสำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน กระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) เพื่อพิจารณาให้การสนับสนุนข้อมูล ข้อเท็จจริง พยานหลักฐานความเห็นในเรื่องที่ถูกฟ้อง รวมทั้งขอให้เข้าร่วมเป็นคู่ความหรือผู้ถูกฟ้องคดีร่วมในคดี หากกฎหมายเปิดช่องให้กระทำได้ เมื่อได้รับการร้องขอจากจังหวัดในการที่จังหวัดถูกฟ้องร้องเนื่องจากปฏิบัติตามความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน หรือกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) แล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑-๓

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายพระนาย สุวรรณรัฐ)

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักกฎหมาย

โทร. ๐-๒๒๒๒-๒๘๔๙